

עומקא דפרשה

- בדין עובר
- שער הציון
- מלחמתה של תורה

- מכירת הבכורה קודם מ"ת
- הפץ קיים שאינו ברשותו
- גדר החסרון בדבר שלב"ל

פר' תולדות - בענין דבר שלא בא לעולם

בס"ד ערש"ק כ"ה חשוון תשע"ב

מתנה כשהחפץ קיים ואינו אצלו

הרב יעקב ישראל יונגרמן

א. איי בב"ב מ"ט: דאמר רב כהנא נחלה הבאה לו לאדם ממקום אחר אדם מתנה עליה שלא ירשנה, וכדראבא דאמר רבא כל האומר אי אפשי בתקנת חכמים כגון זאת שומעין לו וכו'. ופ"י הרשב"ם, "כלומר ובאיזו נחלה מועיל התנאי בנחלה הבאה לו בתקנת חכמים כדרבא, אבל בנחלה דא' כגון דין ודברים אין לי בירושת אבי כשימות לא יועיל התנאי דבעל כרחו שלו יהא, אא"כ יתננה לאחרים בלשון מתנה".

והתור"ד תמה, איך כ' הרשב"ם דאם יתן בלשון מתנה מועיל, הרי קי"ל ב"מ ט"ז. מה שאירש מאבא מכור לך לא אמר כלום שאין אדם מקנה לחבירו מה שעדיין לא בא לידו, ומאי נפק"מ בין מכר למתנה, ולכן חולק התור"ד דגם בלשון מתנה אינו מועיל. וצ"ע בדעת הרשב"ם.

ב. ונראה בזה בעה"י, דהנה בב"מ שם איתא, דבדשלב"ל לא סמכא דעתיה, ופרש"י דלא סמכא דעתיה דלוקח, יעו"ש והביאור בזה, דהמוכר גומר בדעתו שהרי מקבל כסף, אבל הלוקח אינו גומר בדעתו שאינו בטוח איזה חפץ יקבל, וכן אולי לא יגיע החפץ כלל. וא"כ י"ל, דסובר הרשב"ם כן, וממילא במתנה שהלוקח אינו משלם כלל אין בו חסרון גמ"ד דדעתו מסכמת לקבל כל רווח שיבוא לידו, ורק בכל דשלב"ל"ע לא מצינו שמועיל במתנה, כי בכל דשלב"ל"ע החפץ אינו בעולם כלל והגם שאין חסרון בגמ"ד סו"ס אין לקנין ע"מ לחול, אבל בסוגיין דמשמע דמייירי בנחלה קיימת ורק אינה אצלו וכלשון הרשב"ם "על אותה נחלה העתידה לבוא לי" בזה י"ל שיש לקנין ע"מ לחול וחסרון בגמ"ד אין במתנה, ולכן סובר הרשב"ם דבלשון מתנה מועיל.

ולפ"י ז"ל, דהרשב"ם לשיטתו אזיל, דהנה בב"ב קנ"ז. נסת' בגמ' דאיכני וקנה מהו, אליבא דר"מ דאמר אדם מקנה דשלב"ל"ע לא תיבעי לך דודאי קנה, כי תיבעי לך אליבא דרבנן דאמרי אין אדם מקנה דשלב"ל"ע. ופ"י הרשב"ם הספק לרבנן "מי שאני שיעבוד מקנין כדפרש"י" והיינו כדפירש קודם, דדווקא כשהחפץ אינו בעולם כלל סברי רבנן אין אדם מקנה דשלב"ל, אבל כאן הקרקעות קיימים ורק שעדיין לא באו לרשותו.

וצ"ע הרי מפורש בב"מ ט"ז: שדה זו לכשאקחנה תהיה קנויה לך דלא מהני כדשלב"ל, חזינן דהגם שהחפץ קיים נחשב דשלב"ל. ומצאתי שעמד בזה הרש"ש, והניח בקושיא.

ולפמשת"י ז"ל, דהרשב"ם לשיטתו דכשהחפץ קיים ואינו ברשותו אין חסרון בקנין כי יש לו ע"מ לחול, ורק יש חסרון בגמ"ד, ובשיעבוד י"ל דמאחר שאינו קנין גמור אלא ביטוח החוב ורצון המלוה בקבלת המעות ולא בחפץ המשועבד, בזה אין חסרון בגמ"ד בשיעבוד שלא בא לעולם, וזהו שכ' הרשב"ם דמאחר שהחפץ קיים אין חסרון בדשלב"ל.

ג. ובאופ"א נראה לבאר הרשב"ם בסוגיין, דהנה בב"מ טז. איתא, מה שאירש מאבא מכור לך לא אמר כלום, ובתוס' כתובות צ"א: מבואר דדווקא מה שאירש סתם אינו מועיל אבל "שדה זו" שאירש מועיל, יעו"ש. וביאור דבריהם, לפמשת"י דכשהחפץ קיים ואינו אצלו אין חסרון שאין לקנין ע"מ ליתפס, ורק יש חסרון בגמ"ד, וס"ל לתוס' דבשדה זו שיועד במה מדובר אין חסרון בגמ"ד. וא"כ לפ"ז מבואר הרשב"ם בסוגיין, דמאחר דמייירי בנחלה מסויימת כמשנ"ת לדייק מהרשב"ם, שפיר מועיל כמו שדה זו שאירש מאבא, דבשדה מסויימת אין חסרון גמ"ד. וזהו כיסוד הדברים באותו ב' שכשהחפץ קיים יש לקנין ע"מ לחול, ורק שם נתבאר דאין חסרון בגמ"ד מצד מתנה, וכאן נתבאר מצד שדה זו.

ויסוד למשת"י דכשהחפץ קיים ורק אינו אצלו אין חסרון במה שאין לקנין ע"מ ליתפס אלא רק חסרון בגמ"ד, נראה להוכיח מהמרדכי ב"מ אות תכ"ג שהקשה כקושית תוס' בכתובות צ"א: הנ"ל מ"ט מועיל בן שמוכר כתובת אמו מאי שנא ממה שאירש מאבא, ותי' המרדכי דמה שאירש מאבא אינו מטעם דשלב"ל"ע אלא מטעם אסמכתא, ובכתובה אינו אסמכתא, יעו"ש בדבריו, ולא ברור לי כוונתו, ועכ"פ חזינן כמשנ"ת, דמאחר שהחפץ קיים ורק אינו אצלו לא נחשב דשלב"ל"ע אלא אסמכתא שחסר בגמ"ד, ודו"ק.

מכירת הבכורה לפני מתן תורה

הרב מנחם וינטר

במדרש הגדול על הפסוק השבעה לי כיום, אמר לו הוי יודע שלאחר מתן תורה אין שם מכירה לבכורה ולא תואיל בה שבועה אלא בזמן הזה בלבד לכן נאמר "כיום". וצ"ב מה ענין מ"ת לנושא המכירה מה השתנה בין קודם מ"ת ולאחר מכאן.

והנה בשפ"ח הביא בשם דברי דוד כי קודם מ"ת לא היה האיסור של הזר הקרב יומת ולכן דאג יעקב רק שעשו יוותרו על העבודה בבית המקדש כמ"ש רש"י לפי שעבודה בבכורות אמר יעקב אין רשע זה כדאי שיקריב להקב"ה כי כל העבודה בבכורים היא משום חשיבותם בשל היותם ראשונים ויש ענין לכבדם אבל אם עשו ימכור את הבכורה, אזי יתרוקן מכל מעלה ויעקב לא יהיה חייב בכבודו, וכיון שאין איסור זרות יכול יעקב להקריב קרבנות. אבל לאחר מ"ת שהתחדש הדין של הזר הקרב יומת, כבר צריך להיות בגדרי מקח, ואז המכירה לא תחול כי יעקב ישאר זר גם לאחר המכירה.

בספר ישועות מלכו ביאר שקודם מ"ת שייך היה למכור דשלב"ל [כדברי הריב"ש סי' שכ"ח דקודם הדיבור מאן לימא לן שלא היה אדם מקנה דשלב"ל] דהא כל הטעם משום דלא סמכא דעתיה אבל קודם מ"ת שכל העולם היה תלוי בספק מאחר שכל מעשי בראשית תלויים בקבלת התורה וא"כ כולו היה בגדר דשלב"ל ולכן חל הקנין.

בבית האוצר כתב דנהי דאין כח לעשו למכור את עצמו אך למכור אותו כדקל לפרותיו שייך גם קודם מ"ת (וכבר כ"כ בגור אריה כאן) אי"כ יש י"ל דדוקא קודם מ"ת שהיתה העבודה במקדש בגדר פירות הבאות מהגוף הראשוני ולכן קניין בגוף לצורך קבלת הפירות לאחר מכן מהני, אבל לאחר מ"ת שהכח כבר קיבל את מעלתו העצמית אי"כ הוא צריך למכור את הבכורה עצמה ובה אין ממש לכן אמר יעקב מכרה כיום כי רק היום קודם מ"ת ניתן לעשות קניין כזה משא"כ מאן לימא לא היתה חלה המכירה.

באילת השחר הביא את דברי ה'קצוה"ח בסי' רעח שעשו שסתלק מן הבכורה בדבריו שאמר "ולמה זה לי בכורה", והרי שיטת תוס' שבדאורייתא לא מהני סילוק. ולפ"ז מובן מאוד דברי המדרש הגדול שחילק בין קודם מ"ת שמהני סילוק, אך לאחר מ"ת לא מהני סילוק בדאורייתא.

אכן בעיקר הדברים צ"ב מה מהני מה שסילק עשו עצמו מן הבכורה דסו"ס אין זכה יעקב בבכורה לאחר דבריו. ואפשר לומר שהסילוק היה מן החשיבות של הראשוניות שמקנה את הבכורה וגם את העבודה בבית המקדש ומאחר והעבודה במזבח היתה צריכה להשאר אצל האבות הקדושים, וכאשר עשו סילק את עצמו מן הראשוניות זכה בה יעקב בהיותו ראשון ליצירה. וסברא זו מוזכרת כבר ברא"ם ואמנם דחה אותה ולא חילק בין קודם מ"ת לאחר מ"ת. ובזה נוכח גם לתרץ את שאלת ה"אילת השחר" איך אדה"ר הקריב קרבן אף שלא היה פטר רחם והיינו משום דהוי ראשון ליצירה. אכן אכתי תקשי איך הקריב הבל.

ובספר בקוראי שמו (ע"ש בה"ח שמואל רוטשילד זצ"ל) כתב הרה"ג ר' דוד מינצר שליט"א שאם נאמר שהסיבה שאי אפשר למכור דשלב"ל הוא משום חסרון בגמירות דעת, אי"כ י"ל שלאחר מ"ת התחדש הכלל של לא פלוג ואפילו אם יש אדם האומר סמכא דעתי אין מכירתו חלה. אמנם כ"ז לאחר מ"ת, אבל קודם מ"ת, י"ל דמי שלא אומר סמכא דעתי כנראה דלא סמכא דעתו אבל אצלו עשו שברור שהיתה סמיכות דעת בפרט אחרי שאמר הנה אנכי הולך למות ולמה זה לי בכורה אי"כ דואי סמכא דעתו והמכירה חלה. ואפילו אי נימא שהטעם משום שאין על מה לחול הקנין אי"כ קודם מ"ת לא היה גדרי מקח ודי היה בזה שנעשה פעולת מכירה המגלה את דעת המוכר. ויתכן לדקדק במדרש הגדול שמדייק את לשון "כיום" וביאר רש"י מכירה ברורה כמו שעכשיו יום והינו שלא תחזור בך ועל השבועה הזאת בטח יעקב שעשו לא יפר אותה אבל לאחר מ"ת הקנין יוצר חלות על הדבר שיצא מרשות מוכר ונכנס לרשות לוקח חייב זה להיות רק על דבר שבא לעולם.

מכירת הבכורה אע"פ שלא באה לעולם

בעלי התוס' (מושב זקנים), והטור בפירושו עה"ת (כה, לא) ועו"ד הקשו איך קנה יעקב את הבכורה מעשו והלא זכות הבכורה היא דבר שלא בא לעולם כיון שעדיין לא ירש כלום. וכתב הטור בשם הרא"ש שהמכר חל מכה השבועה, [ולכן יעקב אמר לו "השבועה לי כיום"], ומהא גופא הוכיח הרא"ש דמהני שבועה לקנין דשלב"ל, וחל עליו שם מכר, כלשון הכתוב בפר' שנקראת "מכירה". (וע"ע לק' בזה).

אך הריב"ש (סי' טח) חלק ע"ז וכ' דאין מזה ראייה, לפי שהיה שקודם מתן תורה, ומאן לימא לן שלא היה אדם מקנה אז דשלב"ל. "והשבועה היתה לרווחא דמילתא שלא יערער עשו בדבר, כי הכירו יעקב כזד יהיר ואיש זרוע ולפיכך השביעו".

וכע"ז כ' היד רמה (ב"ב ככו): לגבי מה שהפקיע יעקב את הבכורה מראובן באמירה בעלמא, וכ' דקודם מ"ת שאני, והוכיח מיעקב גופיה שקנה הבכורה מעשו אע"פ שהיא דשלב"ל, עיי"ש.

וכדבריהם מצינו במדרש הגדול (תו"ש רו) בביאור "כיום", שאמר לו יעקב "הוי יודע שלאחר מתן תורה אין שם מכירה לבכורה ולא תועיל בה שבועה אלא בזה"ז בלבד, לכך נא' כיום". והעיר הגרי"ש שליט"א (ב"מ לג.) דלפי"ז דהוא דין של קודם מ"ת, נמצא דחסרון דשלב"ל הוא רק בישראל, וא"כ נכרי יכול לעולם להקנות דשלב"ל.

אכן הרי"י מקוטנא (ישועות מלכו בלקוטי תורה בסוף הספר) ביאר את דברי הריב"ש דקודם מ"ת אדם מקנה דשלב"ל, עפ"י הגמ' בע"ז ג. תנאי התנה הקב"ה עם מעשה בראשית שתלויים בקבלת התורה, נמצא שכל העולם היה בבחינת דשלב"ל ולכן הועיל בזה קנין, דאין בזה חסרון של סמיכות דעת. [ולפי"ז אחר מ"ת אף בב"נ לא מהני].

מכירת הבכורה ע"י סילוק

הקצוה"ח (רעה, יג) האריך בדין סילוק מירושה שמועיל אם מחל בפירוש, וכ' לפ"ז דמכירת הבכורה הועילה, כיון שעשו איבד את הבכורה במה שאמר "למה זה לי בכורה", וממילא מועיל מדין סילוק.

והקשו ע"ז דאף דעשו הסתלק מ"מ איך זכה בה יעקב, דא"א לקנות דשלב"ל. וכ' ליישב באבן ישראל (ח"ט קמד) דמצינו כן גבי שותפין שהשני קונה ע"י סילוק, והכא נמי הרי יעקב ועשו שותפין בירושה.

ועי' מהרש"א סוטה יג. (ד"ה והאי דפייש), דלא מכר עשו ליעקב שיטול פי שנים, אלא שהוא לא יטול פי שנים ויחלקו בשוה.

ובמשאת המלך (אהל יהושע) יישב עפ"י מ"ש רש"י דיעקב נוצר מטיפה ראשונה, וכ' הגר"א דמעיקר הדין בכורה תלויה בראשית אונו, נמצא דיעקב הוא הבכור בכה, אלא שבפועל עשו היה פטר רחם ולכן זכה בה, אבל כיון שסילק את עצמו ממילא חזר יעקב לזכותו הראשונה וא"צ קנין. [וכע"ז כ' הרי"י מוינא מבעה"ת, דבלא"ה היה יעקב בכור לנחלה משום ראשית אונו, ומכר לו רק את שם הבכורה].

טעמים דמהני אע"פ שהבכורה לב"ל

דעת הרא"ש (כנ"ל) דמהני מכירה בדשלב"ל ע"י שבועה, ומשמע דהוא כח במכירה שהקנין חל ע"י השבועה. והביאור בזה כ' בס' זהב משבא דהחסרון בדשלב"ל אינו במעשה המכירה אלא בקיום המכר (עי' סה"מ מ"ע רמח) ולכן מהני שבועה שענינה הוא קיום.

והמהר"ם שיף (סיום ב"ק) כ' דמצד הקנין באמת לא חל דהוי דשלב"ל, ולכן היה צריך שבועה, ומשמע מדבריו שהיה התחייבות מכה השבועה, עיי"ש.

האוה"ח בפר' כ' דכיון שהבכורה היא דשלב"ל א"ל יעקב "מכרה כיום" כדן "כיום" שהוא כדאי חיינו שהיה עיף, דמהני אף בדשלב"ל. וכבר כ' כן בעלי התוס' שהיה משום כדאי חיינו שהרי אמר הנה אנכי הולך למות.

ועי' גור"א שהק' דלא שייך מכירה בדבר שאין בו ממש, ותי' שהקנה את גופו ליעקב לענין הבכורה וזכויותיה.

עוד י"ל עפ"י הספורנו שכ' שקנה הבכורה בקנין חליפין ע"י הנזיד או הכלי (עיי"ש, ועי' רשב"ם שהיה קנין כסף), והביא בזה הרש"ז כהן דדעת הראב"ד (תמים דעים קס) דבקנין חליפין אין חסרון של דשלב"ל.

הכתב והקבלה חידש דלא היה כאן מקח כלל, אלא כיון שעשו זלזל בה ממילא אינו ראוי להקרא בכור שענינו הוא חשיבות, ול' "מכרה כיום" אינו לשון בקשת מכר אלא שורש כרה היינו שהבכורה מכורה כבר עיי"ז. עיי"ש.

ועי' משכיל לדוד (על רש"י פס' לא) דמן הדין לא היה צריך לקנות את הבכורה, כיון שאחז בעקב עשו ונחשב ג"כ פטר רחם, אלא לרווחא דמילתא עשה כן להוציא מלבו של עשו. [ולפי"ז לא היה כאן דין מכירה אלא העיקר הוא השבועה].

אם הבכורה נחשבת דשלב"ל

הראשונים שהק' דהוי דשלב"ל וכנ"ל, ס"ל דמהות הבכורה היא הירושה בממון האב. או שהיא עבודת הבכורות שג"כ לא באה לעולם. ועי' זהב משבא (ח"א תולדות) שביאר דא"א למכור את הזכות לעבודה אלא דוקא את העבודה עצמה].

אך יש שיטה אחרת כמ"ש הראב"ע (כה, לא) במהות הבכורה, "שיקח פי שנים בממון אביו, וי"א שיש לבכור לעולם מעלה על הצעיר לקום מפניו ולשרתו כבן לאב". והובא בפי' הטור שם ד"מ "בכורתך" פי גדולתך. ועי' רד"ק ורב"ח.

וכ"כ הר"ן (הדרוש הב' ד"ה גס) שמכירת הבכורה היתה "לכבוד לבד שיכבד הצעיר הכבוד הראוי לבכור". ולפי"ז ל"ק שהרי מכר לו את מעלת הבכורה שכבר נמצאת בעולם. וכן תירץ המהר"ל שלא מכר לו את עצם הבכורה אלא את הכבוד והזכות לעבוד. וכ"ד הט"ז (דברי דוד). וכע"ז כ' בבית הלוי (תולדות) שהיה "רק לענין מעלה ולקום על שם אביו". ויסוד הדברים בדרשת הר"ן הנ"ל.

בקושיית הרב דקהילת אשכנז רבי דניאל גולדשמידט שליט"א, על המבואר בתוס' ביצה ה. (ד"ה כל), שהציווי שנצטוו ישראל לפני מתן תורה לפרוש מן האשה, הוא איסור עולמית, [ורק אח"כ הותר להם איסור זה כשנאמר להם שובו לכם לאהליכם, אבל בזמן האיסור היה לעולם]. וצ"ע שהרי בתורה מצינו כמה חיובי אישות, וכגון קידושין, יבום וכיוצ"ב, ואיך יתכן מצוות אלו אחרי שיש דין לפרוש מן האשה, דממילא לא שייך נישואין.

הרב שלום בלוי שליט"א תירץ שאין כוונת התוס' שולוא ההיתר, היה נמנה אל תגשו אל אשה במנין מצוות לא תעשה, דבודאי לא כיוון הכתוב לאיסור לישראל לשאת נשים, אלא דכיון שבציווי לפרוש לצורך מ"ת לא נאמרה הגבלת זמן, ממילא הם אסורים ועומדים עד שיתירו בפירוש. וכונת התוס' לחלק מחרמות שנאסרו מראש לזמן קצוב שמותרים מאליהם בסוף הזמן, משא"כ הכא דלא נקבע זמן לאיסורם כמ"ש בשטמ"ק בשם התוס', ויתכן שישארו באסור ימים או עשור, אך אין בזה סתירה למצוות התלויות בנישואין.

הרב י. נ. בהרץ שליט"א תירץ דזה גופא ילפינן משובו לכם לאהליכם, שכיון שנאסר להם להדיא הוצרכו להיתר מפורש. וגם אין כאן ביטול הדורות הבאים כלל, אלא שכך הוצרך להיות דין הפרשות שיהיה באופן של איסור עולם. ונאמרו בספרים כמה טעמים לזה, [כגון, דהוא כדי שתהיה פרישה באופן מוחלט, בהיסח הדעת גמור]. אבל לא שישאר כך לעולם, אלא שנאסר עולמית "עד שיבא היתר מפורש". וכ"מ ברשב"א שם שהביא ד' התוס' והוסיף שגם באופן שטעם האיסור היה ידוע ונתבטל הטעם, וכפרישה דמ"ת, אעפ"כ צריך מנין אחר להתירו. הרי שידעו שיותר להם, אלא שהיה איסור עולמית אע"פ שבטל הטעם, עד שיתירו במפורש.

הרב יצחק ליסציץ שליט"א תירץ דודאי גם בזמן האיסור היה ידוע שיהיה היתר, כיון דגדר דבר שבמנין לשי' התוס' (שם וסנהדרין נט): הוא שלא נתפרש בזמן שנאסר שהאיסור רק לזמן, אבל נתפרש מהי תכלית האיסור, כגון בשביל מ"ת, וקמ"ל דכשעברה הסיבה לא הותר ממילא. אבל אכתי י"ל דמתחילתו כשנאסר ידעינן שכאשר תתבטל הסיבה תבוא הודעה [דהיינו מנין אחר] להתירו, ולכן אף שעברה הסיבה עדיין האיסור בתוקפו, אבל אינו סתירה לידיעה שיהיה היתר וממילא שייך אישות וכו'.

הרב מרדכי דב אינדיג שליט"א כתב דכל כוונת התוס' לומר למה הוצרך להתיר כיון שאמר בלשון "אל יגשו אל אשה" ויש בלשונו גם משמעות של איסור עולמית לכך הוצרך להתיר. אבל אין צד בעולם שהקב"ה אסר איסור עולמית. [וכעין זה י"ל גם אצל נח שהביא רש"י שבכניסתו לתיבה אסר להם תשמיש, ואילו ביציאה היתר מפורש, ושם יותר קשה, הלא לא יתכן שהציל אותם על מנת שיאבדו, וע"כ כיון שאסר הוצרך להתיר, שיהיה לשון היתר].

הרב חיים מאיר שליט"א כתב דהתוס' אתו לאפוקי מהשי' דבחרמות לזמן צריך מנין אחר להתירם, ועל זה כ' דאיסור הפרישה לא היה רק לג' ימים אלא נאסר ללא הגבלת זמן, ואיה"נ שבעת האיסור הרי"ז אסור לגמרי, אבל אינו סתירה לידיעה שהאיסור יותר לאחר מכן, [והידיעה היא מכה הא גופא שיש דיני אישות בתורה].

הרב משה הלוי פרנס שליט"א תירץ ד"ל שכל האיסור היה לנשותיהם באותה שעה, אבל לא נאסרו להם נשים אחרות שישאו בעתיד, [ואיה"נ דבכלל האיסור גם נישואין בג' ימי ההגבלה, אך היינו משום דגדר האיסור הוא על הנשים הנשואות בזמן מ"ת]. וממילא אף בזמן האיסור היה מקום לדיני האישות כלפי נשים שישאו אחרי מ"ת.

עוד תירץ הרב משה פרנס ד"ל שאף האיסור עולמית נאמר דוקא כשנמצאים בהר סיני, אבל אחרי שיצאו משם לא שייך איסור אל תגשו.

הרב צבי יוספי שליט"א תירץ דאף אם נאסרו איסור עולמית, מכל מקום הוי רק על אלו שנצטוו בו קודם מ"ת, והוא איסור על הגברא, אבל הקטנים שלא נצטוו מותרים בנישואין, וא"כ שפיר שייכי דיני אישות לישראל לקטנים שגדלו אחר מ"ת.

דרושים לחברותא לזמן חורף

טלפון	שעה	מקום	נושא
9298517	11:00-1:00 חלקי	עדיף איזור היכל יצחק	גמ' ניוקין
054-8485609		ברכפלד	גמרא בהספק
9760861		בית אבא, אוה"ח 27	כלאים בעיון
057-3148949		גבעה דרומית עדיף נאות שמחה	גמרא, עדיף באנגלית
052-7630461	8:00-9:00	ברכפלד	גמ' עדיף יבמות
054-8414585			מועד, דף ליום
054-8442987		זכרון משה	גמ' (בכל שפה)
9744391	5:00-7:00	בית תפילה, גדרומית	גמ' ופוסקים
054-8402217	11:00-1:00	חפציבה	גמ' מסדר מועד או מ"ב הל' שבת
054-8415279		זכרון משה	גמ' רש"י
054-8457657	6:00-7:00		דף היומי
050-4172314	7:00	קצות החושן	דף היומי
054-8445116	10:00-12:30		פתוח
9744264		נתי"מ 109	פתוח
052-7698547	9:00-12:40	זכרון משה, נתי"מ	קנין הלכה דרשו
052-7631465		פתוח	קנין הלכה דרשו
050-4166947	יום ו' - שעה	ביכ"נ שאגת אריה	מ"ב הל' שבת
052-7113600		המרכזי	טושו"ע ח"מ
054-3031919	8:15-9:30	פתוח	פתוח
054-8471750	10:15-11:45		שיעור סוגיות בעיון הגר"ם שוחטוביץ
052-7664200	6:30-7:00	אהבת תורה ברכפלד	שיעור גמ' חולין עיון קל
	9:00	רשב"י 36 בעזרת נשים	שיעור חדש דף היומי
0504168069	9:30-10:15	עמל התורה מנ"ח 7	שיעור נ"ך - דניאל
054-8415279	9:30-12:00	פתוח	מחפש שיעור דף היומי (כל שפה)
052-7623364	5:30-7:00	בית יצחק	תחילת מס' שבת
054-8442987		פתוח	פתוח
054-8459820		עדיף גבעה דרומית	גמ' בהספק
9763175	4:00-6:00	קמח	פתוח/ דף היומי
052-7324862	5:00 - 3:00	גרין פארק	גמ' מגילה
054-8485609		רשב"י	דף היומי
052-7648316	6:00 מ	עדיף ברכפלד	פתוח
9740162	5:00-6:00		פתוח
050-4123974			אלו מציאות בעיון הכנה לשיעור
052-7620812	4:00-7:00 עד שעה וחצי	בין קמח עד המרכזי	יורה דעה
9760861	6:10-6:55	בית אבא, אוה"ח 27	הלכות סת"ם
057-3140959		כולל לבו חפץ רח' שאגת אריה	קנין הלכה דרשו - מקוואות
050-4116367		נאות שמחה	מפעל הש"ס לחודש
052-7156073		זכרון משה	גמ' ביצה, דף לשבוע
054-8477779	שעה וחצי מתוך 7:00-9:30	היכל יצחק	דף היומי
054-8463106	7:00-9:00	דרכי איש ברכפלד	גמ' ברכות
9108045	9:15 מ	בבית, מש"ח 10	גיטין או הלכות גיטין
054-8416011		עדיף ברכפלד	גמ' ברמה בסיסית ביותר
050-4190258	9:00-10:30 חצי שעה	בטלפון	ש"ע כסדר בלי נ"כ
052-7662966	7:00-8:00		גמ' או הלכה
052-7118669	9:00-10:00 פעם/פעמיים בשבוע	היכל יצחק	הל' סת"ם
052-7648316	8:00 מ		עדיף משניות או הלכות
9798459	8:30-10:00	קמ"ח	קנין הלכה דרשו
077-9325462	8:30 מ	נאות הפסגה	פתוח
9742237	9:30-10:30	גבעה דרומית	פתוח
	9:00-9:45	ביהכ"נ המרכזי - בית שני	שיעור גמ' ר"ה - עמוד ליום
9742956	7:00-8:00	נתי"מ 43 מנין אברכים	שיעור חדש כתובות עמוד ליום
050-4104423	7:15	ר"ע 23 בספריה התורנית	שיעור דף היומי
050-4199588	9:15-10:15	משכן התורה, ר"ע 30	שיעור דף היומי
	8:15-9:00	אוה"ח 27 - תניני הישיבות	שיעור דף היומי
050-4150453		ברכפלד	מחפש שיעור בהלכה
052-7683128		חפציבה	גמ' ארבעה אבות משניות

לתשומת לב:

כל בקשה לחברותא מתפרסמת לתקופה מוגבלת, לאחר מכן, במידת הצורך יש לעדכן מחדש.

ברגע האחרון!! לפני שיהיה מאוחר

ארגון משובב נתיבות
מרכז להצלה רוחנית
057-3133330 057-3102044/8/9 057-3140000

קושיא

הנה נפסק בשו"ע ובמשנ"ב סי' שלח ס"ו, דאסור לשאוב מים בשבת ע"י גלגל גדול, שמוציא הרבה מים ביחד בלא טורח, גזירה שמא ימלא להשקות ג"כ את גינתו או להשרות בו פשתן, ע"ש.
ועפ"ז יש להעיר על מה אנו סומכין לפתוח ברז מים בשבת, לשתות ממנו וכל כיו"ב, הרי הברז נפתח בלי טורח כלל, וא"כ הוא בכלל הגזירה שמא יבא להשקות את גינתו [למי שיש לו גינה צמודה לביתו, או עציצים וכיו"ב].

הרב חיים רבינוביץ

נושאי הגליונות הבאים

ויצא - קריאת שם לנוול
וישלח - קרבנות האבות
וישב - עניני חלומות

מקץ [חנוכה] - הלל (חידו"ת וביאורים)

ד"ת [עד 700 מילים] יתקבלו בצירוף שם מלא וטל' בדוא"ל: gal200@neto.bezeqint.net

או בתיבות "עומקא דפרשה":

בכניסה לאוצה"ס "בית יוסף" רח' שד"ח.

בג. הדרומית - ביהכ"נ משובב נתיבות, נתי"מ 90.
אין המערכת אחראית להחזיר כתבים או דיסקים.

ד"ת בדפים בכת"י ברור מתקבלים עד יום א' בלבד.
בדיסק ובמיייל יש להעביר עד יום ג' בלילה.

המעוניינים להשתתף ולכתוב בקביעות
נא לפנות לטל' 052-7678393

ההנצחות
ופרטום בגליון:
052-7678393

לקבלת הגליון בדוא"ל בקביעות,
בכל ערש"קיש לשלוח בקשה לכתובת:
gal200@neto.bezeqint.net

גליון זה בהשתתפות ידידנו הרב ישראל ברוכי שליט"א
יישר כוחו וחילו

עשו נופל לבור שכרה לעצמו כמו ידיו - לקח לדורות

גם עוה"ז וגם עוה"ב.

מי שזכה לשמוע את דרשותיו החוצבות להבות של הגר"צ ר' שלום שברון זצ"ל, ובמיוחד כאשר היה מתאר מי זה היה עשן, ראה והבין כמה יכול להיות שמקום לידיו ובתוכו, אולי אפילו בספסל שלנו, יושב לו עשן, עם אותה הבנה ועם אותו כיוון מחשבה בדיוק, כאשר הראש "מונח" בליסוד, אבל יש "שאיפות" גם לנתיני העוה"ז, זה כמו הטובל ואפילו רק ששרה אחת נשארה בחוץ, שלא עלתה לו טבילה כלל.

אשרי הבחור המשקיע את כל כולו, כל הווייתו, כל מרצו, כל תלומותיו וכל הגיונו וכל רעיונותיו, רק ואך אין לזכות בכורה של תורה בלבד. כי אז זוהי הוא בסופו של דבר שכל עניניו הגשמיים יכ"י יסודו כבדרך אגב על צד היותר טוב. אבל כמה שיעשה יותר "לשם יחוד" לזכות גם בעניני העוה"ז, כך יפסיד יותר. וכמ"ש הגרי"א, "כל הבורח סן הכבוד וכו' וכל הרודף אחר הכבוד הכבוד בורח ממנו" זה לא רק בענין הכבוד אלא הוא הדיון בכל עניני העוה"ז, כמה שיותר רודף אחריו כמה יותר מתרחק ממנו.

רשע יראה ונעם, שינוי יחוקק ונעם, תאות רשעים תאבד.

מוגש ע"י:

ארגון "משובב נתיבות"
מרכז להצלה רוחנית

תכנית "שמח תשמח" הלוואות בפריסה של 200 תשלומים

לפרטים: הרב א. ארנפורינד 050-4150605

למען עתיד ילדיך